

Regelbunden tillsyn i Paradisskolan

Grundskola årskurserna 7–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nybro kommun och besökt Paradisskolan den 28–29 januari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 20 augusti 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Paradisskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Paradisskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal, elever och föräldrar. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Paradisskolan

Tabell 1: Antal elever på Paradisskolan

Paradisskolan	Antal elever
Grundskola	396
Grundsärskola	9

Källa: Skolans uppgifter 2009-03-09

Paradisskolan, en av de sex skolorna i Paradisets rektorsområde, är en 7–9-skola belägen centralt i tätorten Nybro. De ursprungliga skolbyggnaderna är från 1916 respektive 1964. Skolan har nyligen genomgått en omfattande renovering.

På Paradisskolan finns grundskola 7–9, en så kallad introduktionsklass (IKL) för nyanlända elever och obligatorisk särskola 7–10. Paradisskolan har även en särskild undervisningsgrupp som kallas för Resurscenter (RC).

Resultatet av inspektionen av särskolan redovisas i en särskild rapport.

I Paradisskolan arbetar cirka 60 pedagoger och övrig skolpersonal. Organisatoriskt är skolan indelad i fem ämnesövergripande arbetslag som består av cirka åtta medarbetare i varje arbetslag. Särskolan, IKL och RC bildar egna, separata arbetslag.

Varje arbetslag har sin givna geografiska hemvist inom skolan inkluderande undervisningssalar, arbetslagsrum och grupprum för eleverna. Varje arbetslag har förutom lärare med olika ämneskompetenser även en elevassistent och en specialpedagog. Det finns i nuläget sju specialpedagoger och fem elevassistenter på skolan. Halvklassundervisning bedrivs i hem- och konsumentkunskap, musik och till stor del i slöjd.

Skolans ledning består av en områdesrektor, som har helhetsansvaret för Paradissets rektorsområde och två enhetsrektorer som har verksamhetsansvar för arbetslag 2 och 4, respektive 1, 3, 5 och RC. I varje arbetslag finns en samordnare som är direkt underställd enhetsrektorn. Det är områdesrektorn som fattar alla formella beslut.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9 totalt, uppdelat på kön och på utländsk bakgrund

	Paradissskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	214,2	214,1	205,0	205,1	193,8	200,2	201,7	209,3
- Flickor	228,1	222,9	218,8	216,1	213,6	217,2	215,0	220,6
-därav sv bakgr	231,6	219,8	221,2	220,0	214,9	218,7	217,1	223,5
-därav utl bakgrund	207,0	236,5	..	201,8	..	199,1	195,6	202,9
- Pojkar	197,5	204,4	195,3	198,6	174,0	182,1	188,9	198,5
-därav sv bakgr	199,1	206,8	197,5	204,7	177,6	184,1	191,0	201,0
-därav utl bakgrund	189,5	..	181,7	152,0	159,2	166,3	171,6	182,9
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	84	90	80	77	74	81	75	77
- Flickor	..	..	..	..	80	88	80	80
-därav sv bakgr	..	..	..	..	83	89	82	82
-därav utl bakgrund	..	..	..	..	..	..	66	64
- Pojkar	77	..	76	74	69	74	71	74
-därav sv bakgr	76	..	79	77	68	75	72	76
-därav utl bakgrund	..	..	..	..	..	..	57	58
Andel (%) behöriga till nationellt program	94	94	90	90	86	89	88	89
- Flickor	96	94	92	90	88	93	90	90
-därav sv bakgr	97	95	92	95	90	94	91	92
-därav utl bakgrund	..	92	..	..	..	..	77	78

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

- Pojkar	92	94	90	90	84	85	86	88
-därav sv bakgr	94	95	93	92	85	86	87	90
-därav utl bakgrund	..	..	..	..	77	80	77	76

Källa: Skolverkets statistik

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Kommentar och bedömning:

Av Skolverkets statistik⁴ framgår att andelen elever med högre slutbetyg i engelska jämfört med det nationella provbetyget i årskurs 9 har varierat mellan 9–16 procent över tid, i svenska mellan 13–19 procent och i matematik mellan 17–31 procent.

Andelen elever med lägre slutbetyg i engelska jämfört med det nationella provbetyget i årskurs 9 har varierat mellan 4–15 procent över tid, i svenska mellan 3–10 procent och i matematik mellan 1–3 procent.

Tabell 2 visar att skolans resultat har sjunkit över tid och för 2008 ligger resultaten också under rikets.

Över tid har skillnaderna mellan flickor och pojkar varit betydande. År 2008 var skillnaden i genomsnittligt meritvärde mellan flickor och pojkar nästan 40 poäng och mellan flickor med utländsk bakgrund och pojkar med utländsk bakgrund 45 poäng. Även åren 2007 och 2005 var skillnaderna stora mellan flickor med utländsk bakgrund och pojkar med utländsk bakgrund och uppgick båda åren till nästan 50 poäng.

Andelen elever som fick minst betyget Godkänt 2008 var högst i modersmål, hem- och konsumentkunskap, slöjd, moderna språk som språkval och ämnesblocket naturorienterande ämnen, där drygt nio av tio elever nådde målen. I engelska och ämnesblocket samhällsorienterande ämnen nådde däremot knappt nio av tio elever målen detta år. Det var särskilt många pojkar, nästan 17 procent, som inte nådde målen i bild, medan alla flickor nådde målen i samma ämne. Det var också betydligt fler pojkar än flickor som inte nådde målen i musik och i ämnesblocket samhällsorienterande ämnen.

Vad gäller det högsta betygssteget lyckades eleverna år 2008 bäst i modersmål, där sex av skolans elva elever fick MVG. I övrigt fick drygt en av tio elever MVG i ett flertal ämnen. Högre andel flickor fick MVG i samtliga ämnen utom i Idrott och hälsa. Särskilt stora var skillnaderna här i hem- och konsumentkunskap, där var fjärde flicka, men ingen pojke, fick MVG och i bild, där drygt var tionde flicka, men ingen pojke, fick MVG. Även i slöjd och svenska var skillnaderna här stora.

Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser (SALSA) anger modellberäknat värde för elevernas studieresultat och där hänsyn har tagits till betydelsefulla bakgrundsfaktorer som föräldrarnas utbildningsnivå, andelen elever med utländsk bakgrund samt könsfördelningen bland eleverna. I jämförelse med det modellberäknade värdet har såväl skolans genomsnittliga meritvärde som andelen elever som nått målen över tid (1998–2008) i huvudsak legat över det modellberäknade värdet.

⁴ Grundskolan – Relationen mellan nationella prov och slutbetyg årskurs 9, 2005–2008

Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att skolan behöver vidta åtgärder för att uppmärksamma och analysera sina resultat, särskilt med avseende på betygsskillnaderna mellan såväl flickor och pojkar som mellan ämnena. Det är också angeläget att skolan analyserar diskrepansen i resultat mellan nationella prov och slutbetyg årskurs 9 i ämnet matematik.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen. Den individuella utvecklingsplanen ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne. Planen ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.
Lärarna på Paradisskolan informerar kontinuerligt eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång i samband med utvecklingssamtalet. Inför utveck-

lingssamtalet skickas den senaste individuella utvecklingsplanen (IUP) hem som en förberedelse inför utvecklingssamtalet, tillsammans med ett bedömningsunderlag. Den individuella utvecklingsplanen (IUP) som skolan hittills har använt omfattar emellertid elevens kunskapsutveckling i begränsad omfattning och beskriver elevens kunskapsutveckling i ett fåtal ämnen. Skolorna i kommunen har dock utarbetat nya mallar för de individuella utvecklingsplanerna med helt nya bedömningsunderlag F–9 i alla ämnen som ska gälla från och med höstterminen 2009.

Skolinspektionen bedömer att skolan i samband därmed behöver vidta åtgärder för att utveckla de individuella utvecklingsplanerna så att de ger en bredare information om elevens kunskapsutveckling i skolans alla ämnen i förhållande till kursplanerna.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, framgår att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet samt att de får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta inflytande ska öka med stigande ålder och mognad. Paradisskolan har upprättat en handlingsplan för elevinflytande som behandlar både det formella elevinflytandet i form av klassråd, elevråd, arbetsmiljöarbete m.m. och elevernas inflytande över undervisningen vad gäller innehåll, arbetsformer och utvärdering av olika arbetsområden. Av intervjuerna med skolledning, personal och elever framgår att det formella elevinflytandet fungerar bra. Eleverna har också i viss utsträckning ett inflytande i undervisningen, men detta varierar mellan ämnen och lärare. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla ett gemensamt förhållningssätt och hitta former för att öka elevernas inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

8 (13)

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

10 (13)

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, stadgar att rektor som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan ska ha det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att rektorn ska se till att en utredning görs om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd ska rektorn se till att åtgärdsprogram upprättas. Paradisskolan ledning består av en områdesrektor, som har helhetsansvaret för Paradisets rektorsområde och två enhetsrektorer som har verksamhetsansvar på Paradisskolan för arbetslag 2, 4, respektive 1, 3, 5 och den särskilda undervis-

ningsgrupp som kallas för Resurscenter. I varje arbetslag finns också en samordnare som är direkt underställd enhetsrektorn. Det är områdesrektorn som fattar alla formella beslut i elevvårdsärenden, till exempel beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. I det direkta nära elevvårdsarbetet har enhetsrektorerna en aktiv roll genom verksamhetsansvaret för arbetslagen. Av elevintervjuerna framgår dock att eleverna inte riktigt har klart för sig vem som är deras rektor i formell mening. Både enhetsrektorerna och områdesrektorn nämns av eleverna.

Skolinspektionen bedömer därför att det på skolan inte är tydligt för eleverna vem som är deras rektor i formell mening, vilket skolan behöver rätta till.

3.3.2 Rektor fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 1–2 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Paradisskolan har upprättat en kvalitetsredovisning. Dokumentstudier visar att kopplingarna mellan prioriterade mål, redovisade resultat, analys och förslag till åtgärder där måluppfyllelsen är låg inte är tillräckligt tydliga och sammanhängande. Skolinspektionen bedömer därför att kvalitetsredovisningen behöver förbättras i dessa avseenden.

2009-05-20 Lund

Gösta Karlsson

Anna Lundin

Roger Niklewski